

POLGÁRI RÉSZVÉTELI PLATFORM:

Nemzedékek közötti méltányosság

Konzultációs zárójelentés – 2025. november

*Az elemzést és a jelentést a Make.org készítette.
A platformot és a moderálást az Open Source Politics valósította meg.*

TARTALOMJEGYZÉK

Vezetői összefoglaló.....	3. oldal
1. Bevezetés.....	5. oldal
2. Módszertan.....	6. oldal
3. Áttekintés.....	8. oldal
4. A legtöbb támogató szavazatot kapott hozzászólások.....	9. oldal
5. Részletes elemzés.....	13. oldal
Társadalmi kohézió és befogadás.....	13. oldal
Demokrácia és kormányzás.....	16. oldal
Környezeti és társadalmi-gazdasági fenntarthatóság.....	18. oldal
6. Következtetés.....	25. oldal

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A nemzedékek közötti méltányosságra vonatkozó stratégia kidolgozásának elősegítése érdekében az Európai Bizottság **2025 februárja és novembere** között többnyelvű online konzultációt indított a **Polgári Szerepvállalási Platformon** a **nemzedékek közötti méltányosság** témájában. A folyamat négy szakaszból állt: a *tárgykijelölés* (február–április) során azonosították a nemzedékek közötti méltányossággal kapcsolatos kérdések kiváltó okait, ezt követte a *jövőkép építése* (június–július), a *stratégiával kapcsolatos ötletek* kidolgozása (augusztus–október), majd végül a *nemzedékek közötti méltányosságra vonatkozó stratégia közös létrehozása* (október–november).

A Polgári Részvételi Platform mind a négy szakaszban hozzászólásokat gyűjtött össze az EU minden szegletéből, amelyek a nemzedékek közötti méltányosság fő kihívásaival kapcsolatos polgári nézőpontokat, valamint a nemzedékek közötti kommunikáció javítására irányuló konkrét és innovatív ötleteiket rögzítették, biztosítva hogy mind a jelenlegi, mind a jövőbeli nemzedékek érdekeit következetesen figyelembe vegyék az uniós döntéshozatal során.

Ez a jelentés a 2025 februárja és novembere közötti online eszmecserét foglalja össze négy átfogó dimenzióban és tíz konkrét témában, amelyek a nemzedékek közötti méltányosság fő kihívásaival foglalkoznak.

A konzultáció során a résztvevők kiemelték, hogy sürgősen elő kell mozdítani a **nemzedékek közötti szolidaritást** inkluzív terek létrehozásával a párbeszéd, valamint a megkülönböztetés, különösen az életkoron alapuló megkülönböztetés elleni küzdelem érdekében. Olyan **jövőorientált és inkluzív kormányzást** szorgalmaztak, amely beépíti a hosszú távú gondolkodást a szakpolitikai döntéshozatali folyamatba, biztosítva, hogy a ma meghozott döntések figyelembe vegyék a fiatalabb és a jövőbeli nemzedékek érdekeit. A résztvevők hangsúlyozták a sürgős **éghajlat-politikai fellépés** és a hosszú távú jóllétet előtérbe helyező, ugyanakkor a fiatalok foglalkoztatását is javító **fenntartható gazdasági modellekre** való átállás fontosságát. Hangsúlyozták, hogy egész életen át egyetemes hozzáférést kell biztosítani a **magas színvonalú közszolgáltatásokhoz**, szorgalmazták az ápolási-gondozási rendszerek megerősítését, a családok és közösségek támogató hálózatként való nagyobb mértékű elismerését, valamint az élethosszig tartó tanulást előmozdító oktatási reformokat.

Összességében következetesen összekapcsolták ezeket a szakpolitikai területeket szélesebb körű társadalmi célokkal, hangsúlyozva, hogy a társadalmi kohézió, a környezeti és társadalmi-gazdasági fenntarthatóságnak, a hosszú

távú kormányzásnak és a méltányos közszolgáltatásoknak együtt kell fejlődniük egy méltányosabb, összetartóbb, minden nemzedéket támogató Európa kiépítése érdekében.

I. BEVEZETÉS

A **nemzedékek közötti méltányosságra vonatkozó uniós stratégia** kidolgozásának támogatása érdekében az Európai Bizottság többnyelvű online konzultációt indított a Polgári Részvételi Platformon. Ez a **2025 februárja és novembere** között a nemzedékek közötti méltányossággal foglalkozó európai polgári vitacsoporttal párhuzamosan zajló részvételi folyamat lehetővé tette a polgárok számára, hogy megosszák nézeteiket és ötleteiket, hozzájárulva a nemzedékek közötti szolidaritás megerősítéséhez, valamint a jelenlegi és a jövőbeli nemzedékek érdekeinek és jóllétének védelméhez.

A konzultáció négy szakaszból állt – tárgykijelölés, a jövőkép építése, a stratégiával kapcsolatos ötletek kidolgozása és a nemzedékek közötti méltányosságra vonatkozó stratégia közös létrehozása –, amelyek a kihívások megértésétől a konkrét intézkedések meghatározásáig irányították a folyamatot. E szakaszokban a konzultációs platform összesen **179 polgári hozzászólást** gyűjtött össze, amelyeket **132 észrevétel** és **323 támogató szavazat** kísért.

Ez a jelentés elemzi a részvételi folyamat során gyűjtött valamennyi hozzászólást, a leggyakrabban megvitatott **témák** tematikus klaszterezése révén azonosított négy fő **dimenzió** szerint csoportosítva. Ezek a dimenziók a következők: 1. társadalmi kohézió és befogadás, 2. demokrácia és kormányzás, 3. környezeti és társadalmi-gazdasági fenntarthatóság, valamint 4. ápolási-gondozási és oktatási rendszerek.

E dimenziók mindegyike tükrözi a résztvevők által azonosított három **fő kihívást**, amellyel a nemzedékek közötti méltányosság szembe néz: **a rövid távú gondolkodás** (a szakpolitikai és gazdasági rövid távú prioritások vélhetően kihívást jelentenek a nemzedékek közötti méltányosság szempontjából), **a kirekesztés és az egyenlőtlenség** (a résztvevők szerint a megkülönböztetés és az egyenlőtlen hozzáférés különösen a fiatalokat és az időseket akadályozza meg abban, hogy teljes mértékben részt vegyenek a társadalomban), valamint **a nemzedékek közötti elégtelen szolidaritás** (a résztvevők meglátása szerint a nemzedékek közötti gyenge kapcsolatok és korlátozott támogatás gyengíti a társadalmi kohéziót).

Először is, ez a jelentés felvázolja a **módszertant**, majd **általános áttekintést** nyújt a részvételi tendenciákról és az eredményekről. Ezt követően részletesen **elemzi az egyes dimenziókat**, megvitatja az egyes polgári **témákat**, majd érveit a Polgári Részvételi Platformtól származó szemléltető idézetekkel támasztja alá. Az utolsó fejezet összefoglalja a konzultáció eredményeit, és rövid áttekintést nyújt azokról.

2. MÓDSZERTAN

A nemzedékek közötti méltányossággal kapcsolatos Polgári Részvételi Platform¹ tartalmának elemzése háromlépcsős módszertan alkalmazásával történt. Ez a megközelítés biztosítja mind a polgárok hozzászólásainak pontos értelmezését, mind az ötletek logikus csoportosítását, így egyensúlyt teremt a témák koherenciája és az elemzés mélysége között.

1. LÉPÉS: A hozzászólások és az észrevételek MINŐSÉGI ELEMZÉSE: a vita elsődleges dimenzióinak azonosítása. Ennek érdekében az elemző csoport témaalapú, induktív megközelítést alkalmazott, és minden egyes hozzászóláshoz tematikus címkét rendelt. Ez lehetővé tette a polgárok által felvetett kulcsfontosságú témák azonosítását és rangsorolását.

2. LÉPÉS: A HOZZÁSZÓLÁSOK ELEMZÉSE a dimenziókon belül: manuálisan végzett minőségi elemzés. A hozzászólásokat tematikusan csoportosították az úgynevezett „polgári témakörökbe”, az egyes dimenziókon belüli témák gyakorisága és relevanciája alapján.

3. LÉPÉS: AZ ÉSZREVÉTELEK ÉS A TÁMOGATÓ SZAVAZATOK figyelembevétele: a hozzászólásokra és észrevételekre vonatkozóan egy további elemzés készült (ha megfelelőnek ítélték őket), kiemelt hangsúlyt fektetve azokra a hozzászólásokra, amelyek különösen relevánsak voltak a téma szemléltetése és a polgárok nézőpontjainak bemutatása szempontjából.

---

¹ Minden hozzászólás elérhető online a platform nyílt hozzáférésű adatfájljainak részeként, amelyeket bárki letölthet további elemzés céljából.

FOGALOMTÁR

Résztevő: Az a polgár, aki legalább egyszer kifejezte a véleményét a platformon hozzászólás, észrevétel vagy támogató szavazat formájában.

Hozzászólás: Egyetlen gondolat, amelyet egy résztvevő megosztott a platformon.

Észrevétel: A résztvevőknek egy eredeti hozzászólásra adott írásbeli reakciói. Az észrevételek a kezdeti téma alapján vitát indítanak el, és lehetővé teszik, hogy a résztvevők kommunikáljanak egymással.

Támogató szavazat: Egy konkrét hozzászólást támogatni kívánó résztvevő szavazata. Vannak olyan hozzászólások, amelyek nem kaptak támogató szavazatot.

Dimenzió: A dimenzió olyan kiemelt terület, amely összefogja azokat a gondolatokat, amelyek számos hozzászólásban megjelennek.

Polgári témakör: Egy dimenzió alkategóriája, amely több hozzászólásból áll.

3. ÁTTEKINTÉS

SZÁMOK

Teljes részvétel, 2025. február 25. és 2025. november 30. között.

- **354 041** oldalmegtekintés (a teljes részvételi platformra vonatkozóan)
- **215 000** látogató (a teljes részvételi platformra vonatkozóan)
- **179** hozzászólás
- **132** észrevétel
- **323** támogató szavazat

RÖVID ÁTTEKINTÉS VALAMENNYI DIMENZIÓRÓL ÉS POLGÁRI TÉMAKÖRRŐL

Az alábbi táblázat áttekintést nyújt az összes azonosított **dimenzióról** és **polgári témaköréről**. Az 5. fejezet (*Részletes elemzés*) részletesen elemzi az összes témát. A táblázat az egyes dimenziókhoz tartozó hozzászólások teljes számát (Σ) is tartalmazza*.

* A Polgári Részvételi Platformon számos hozzászólás a témák széles körét vitatja meg, potenciálisan több dimenziót is érintve. Ezért az alábbi táblázatban szereplő hozzászólások teljes száma meghaladhatja a tényleges összeget.

DIMENZIÓK	Σ	POLGÁRI TÉMAKÖRÖK
1. TÁRSADALMI KOHÉZIÓ ÉS BEFOGADÁS	75	1.1. A nemzedékek közötti szolidaritás előmozdítása és a nemzedékek közötti párbeszéd lehetőségeinek megteremtése
		1.2. A megkülönböztetés elleni küzdelem és az egyenlőség előmozdítása
2. DEMOKRÁCIA ÉS KORMÁNYZÁS	59	2.1. Az inkluzív részvétel kiterjesztése a nemzedékek közötti képviseletre
		2.2. A hosszú távú és nemzedékek közötti gondolkodás középpontba helyezése a politikai döntéshozatali folyamatokban
3. KÖRNYEZETI ÉS TÁRSADALMI-GAZDASÁGI FENNTARTHATÓSÁG	51	3.1. Az éghajlatváltozás elleni küzdelem mint nemzedékek közötti felelősség
		3.2. A jövőorientált beruházások előmozdítása
		3.3. Az ifjúsági foglalkoztatás feltételeinek javítása
		3.4. Tisztességes életkörülmények biztosítása mindenki számára
4. ÁPOLÁSI-GONDOZÁSI ÉS OKTATÁSI RENDSZEREK	37	4.1. Az ápolási-gondozási rendszerek megerősítése minden életkorra vonatkozóan
		4.2. A minőségi oktatáshoz való méltányos hozzáférés kiterjesztése

4. A LEGTÖBB TÁMOGATÓ SZAVAZATOT KAPOTT HOZZÁSZÓLÁSOK

Felelősségkizáró nyilatkozat: az e szakaszban szereplő idézetek egyes részeit az egyértelműség és a hangsúly érdekében **félkövér** betűtípus jelöli.

Maciej – 26 támogató szavazat

Cím: Az életkor alapján történő hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelemre irányuló uniós cselekvési terv támogatni fogja a fiatalok és idősek boldogulását

Dimenzió: **TÁRSADALMI KOHÉZIÓ ÉS BEFOGADÁS**

„Az egyenlőségközpontú Unió megvalósítása érdekében **kezelnünk kell az életkor alapján történő hátrányos megkülönböztetést és azokat a strukturális akadályokat**, amelyek megakadályozzák, hogy az emberek életkortól függetlenül egész életük során élvezhessék az egyenlőséget. A töredezett és széttagolt társadalom és gazdaság kezeléséhez elengedhetetlen **a hátrányos megkülönböztetést alkalmazó narratívák és gyakorlatok**, például az életkor alapján történő hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem, valamint a társadalmi-gazdasági politikák nemzedékek közötti szolidaritáson és méltányosságon alapuló felülvizsgálata. Az idősek európai platformja (AGE Platform Europe) arra szólít fel, hogy **valamennyi európai szakpolitikába és kezdeményezésbe építsék be az életkori egyenlőséget** annak biztosítása érdekében, hogy az idősödő társadalom igényei és törekvései teljesüljenek: <https://www.age-platform.eu/areas-of-work/age-equality/>. Arról szól, hogy az egész életen át és minden területen – az oktatás, a foglalkoztatás, az egészségügy és az ápolás-gondozás, a megfelelő jövedelem, a polgári és politikai részvétel stb. terén – megvalósuljon a méltányosság, a befogadás és a kohézió. Az öregedés lehetőséget jelent, így különösen a többszörös válságok idején; csak akkor építhetjük ki a rezilienciát és a jólétet, ha a társadalomban az emberek minden életkorban boldogulnak, és a tisztelet és a szolidaritás kölcsönösen táplálja a különbségeinket. Az életkori egyenlőség eléréséhez **uniós cselekvési tervre van szükségünk az életkor alapján történő hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem** érdekében. A cselekvési tervnek szerves részét kell képeznie a nemzedékek közötti méltányosságra vonatkozó uniós stratégiának, amely az emberi jogokon, az interszekcionalitáson, a nemzedékek belüli és a nemzedékek közötti egyenlőségen és szolidaritáson alapul. Biztosítani kell a koherenciát az EU és a tagállamok azon kötelezettségvállalásai között, hogy minden korosztály számára egyenlő jogokat biztosítsanak, miközben hozzájárulnak a fenntartható növekedéshez, a versenyképességhez és a kohézióhoz.”

Nena – 10 támogató szavazat

Cím: Az életkor alapján történő hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelemre irányuló uniós cselekvési terv erősíteni fogja a nemzedékek közötti méltányosságot

Dimenzió: **TÁRSADALMI KOHÉZIÓ ÉS BEFOGADÁS**

„A nemzedékek közötti méltányosság eléréséhez elengedhetetlen az **egyenlőség előmozdítása minden életkorban**. Az életkor alapján történő hátrányos megkülönböztetés az egyetlen olyan

megkülönböztetés, amely az uniós szerződések hatálya alá tartozik, de azt mégis figyelmen kívül hagyták az EU szakpolitikai környezetében. A nemzedékek közötti méltányosságra vonatkozó stratégiának tartalmaznia kell egy, **az életkor alapján történő hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelemre irányuló uniós cselekvési tervet**, amely ütemtervet hozna létre az egész életen át tartó egyenlőtlenségek felszámolására, valamint a fiatalok és az idősek egyenlőségének előmozdítására. Az életkor alapján történő hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos narratívákat emberi jogokon alapuló megközelítéssel váltaná fel, hozzájárulva a meglévő megkülönböztetésellenes jogszabályok jobb végrehajtásához, az adatgyűjtés javításához, életkor és egyéb jellemzők szerinti bontásban. Ez a cselekvési terv szorosan együtt fog működni a nemek közötti egyenlőségre, a fogyatékosokra, az LMBTI+ személyekre, a romákra és a faji hovatartozásra vonatkozó meglévő uniós cselekvési tervekkel / stratégiákkal, gazdagítva az EU interszekcionális törekvéseit. A stratégia célja az emberi méltóságot és az alapvető jogok egyenlő élvezetét befolyásoló **életkor alapján történő hátrányos megkülönböztetés felszámolása**, összegyűjtve a fiatalok és az idősek számára a magukban rejlő lehetőségek kiaknázásához, valamint a társadalomhoz való teljes körű és egyenlő hozzáféréshez szükséges erőforrásokat. Az EU figyelmét a hosszabb élet valóságaira, valamint arra fogja irányítani, hogy minden nemzedék számára méltányos, inkluzív és reziliens társadalmakra van szükség. Az életkor alapján történő hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem nemcsak emberi jogi kötelesség – központi szerepet játszik a reziliens, inkluzív és igazságos társadalmak kiépítésében.”

Cristiny – 10 támogató szavazat

Cím: Minden életkorban összhang a jelen és a jövő nemzedékei között, ágazatközi, hosszú távú és részvételen alapuló kormányzás alkalmazásával

Dimenzió: **DEMOKRÁCIA ÉS KORMÁNYZÁS**

„Egy olyan EU-ban, ahol a nemzedékek egy virágzó társadalomért egyesülnek, ma minden korosztály békés világban él, olyan **virágzó természeti környezettel és társadalmi-gazdasági rendszerekkel**, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy a legjobb körülmények között éljenek – **hozzáérnek az oktatáshoz, az élelemhez és a lakhatáshoz**, tömegközlekedés és kerékpárok segítségével eljuthatnak a kívánt helyekre, olyan munkahelyekhez férnek hozzá, amelyek a jó élethez szükséges **megfelelő fizetést** biztosítanak. Munkával töltött életszakaszuk végén olyan nyugdíjban részesülnek, amely lehetővé teszi számukra, hogy pénzügyi nehézségektől mentesen éljenek. Ugyanez lesz igaz 50 év múlva is, amikor ezek a fiatalok nyugdíjba vonulnak és nyugdíjat kapnak. És ugyanez lesz igaz 50 évvel később, amikor unokáik lépnek helyükbe. Mindez megköveteli, hogy a szakpolitikai döntéshozatali folyamatok figyelembe vegyék a **szakpolitikáknak a jelen és a jövő nemzedékeire gyakorolt hosszú távú és átfogó hatásait**, életkortól függetlenül. Ennek érdekében az EU-nak olyan eszközöket és módszereket kell alkalmaznia, mint a **stratégiai előretekintés és az integrált modellek**, hogy messzebbre nézzen előre a jövőbe. A szakpolitikai területek között át kell hidalni a silókat, és konzultálni kell laikus, nem szakértő személyekkel, különösen a fiatalokkal mint a még meg nem született generációk képviselőivel, hogy megismerjék a jelenre és a jövőre vonatkozó szükségleteiket, félelmeiket és vágyaikat. Ennek a szerepvállalásnak tartalmaznia kell lennie, és valódi hatást kell gyakorolnia a szakpolitikára. A jövő nemzedékei számára létrehozott intézmények és a nemzedékek közötti méltányosság világszerte példaként szolgálhatnak az EU számára ahhoz, hogy tanulhasson belőlük, és építhessen rájuk.”

Lisa – 9 támogató szavazat

Cím: A nemzedékek közötti igazságosság megvalósításához a gazdasági rendszer megváltoztatására van szükség

Dimenzió: **KÖRNYEZETI ÉS TÁRSADALMI-GAZDASÁGI FENNTARTHATÓSÁG**

„A generációk közötti méltányosságot nem lehet fontolóra venni a gazdasági rendszerünk kialakításának és céljának megkérdőjelezése nélkül. A gazdasági rendszerünket olyan rendszerré kell átalakítanunk, amelynek célja, hogy most és a jövőben is **jólétet biztosítson az emberek és a bolygónk** számára. Azáltal, hogy a GDP és az anyagi javak növekedésének rövid távú mutatóit tekinti a gazdaság létjogosultságának, a mai gazdasági paradigma rövid távú megközelítést ösztönöz. **A jólétnek a gazdasági tervezés és döntéshozatal középpontjába állítása** valóban hosszú távú és megelőző megközelítést jelent. A nemzedékek közötti méltányosság biztosítaná, hogy a jelenlegi gazdasági döntések ne sértsék vagy korlátozzák a jövő nemzedékei számára rendelkezésre álló lehetőségeket és erőforrásokat. A generációk közötti méltányosságért felelős uniós biztos kinevezése fontos lépés volt ebben az irányban, de további munkára van szükség ahhoz, hogy a menetrendet kifejezetten összekapcsolják a gazdasági rendszerek megváltoztatásának szükségességével. Inspirációt meríthetünk a jövő nemzedékeinek jólétéről szóló walesi jogszabályból, amely hét átfogó jóléti célt helyezett a szakpolitikai döntéshozatal középpontjába, és öt munkamódszert határozott meg e célok elérése érdekében, amelyek tekintetében a jövő nemzedékek biztos segíti a kormányzati ügynökségek elszámoltathatóságának fenntartásában. A nyilvánosságnak a szakpolitikai folyamat valamennyi szakaszában való érdemi részvétele révén nemcsak a szakpolitikai döntéshozatal tárgyát kell átalakítani, hanem az alkalmazott módszertant is. A Jóléti gazdaságpolitikai tervezési útmutató (Wellbeing Economy Policy Design Guide) részletesen foglalkozik ezzel, az e képen szereplő elvek alapján:”

Ilenia – 9 támogató szavazat

Cím: A nemzedékek közötti és a nemzedékeken belüli fellendülést célzó uniós cselekvési terv

Dimenzió: **TÁRSADALMI KOHÉZIÓ ÉS BEFOGADÁS**

„Ahhoz, hogy Európában létrejöjjön az egyenlőségközpontú Unió, aktívan **küzdenünk kell az életkor alapján történő hátrányos megkülönböztetés ellen**, és le kell bontanunk azokat az akadályokat, amelyek minden korosztályt gátolnak abban, hogy egyenlő jogokat és lehetőségeket élvezzenek. Az életkor alapján történő hátrányos megkülönböztetés hatással van a munkához, az egészségügyi ellátáshoz, az oktatáshoz és a polgári részvételhez való hozzáférésre, mind fiatal, mind idős korban. Az idősek európai platformja (AGE Platform Europe) élen jár abban a felhívásban, hogy az életkori egyenlőséget valamennyi uniós szakpolitikában érvényesítsék (<https://www.age-platform.eu/areas-of-work/age-equality/>), biztosítva, hogy az idősödő társadalom igényei és törekvései teljesüljenek. E célból az **életkor alapján történő hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelemre irányuló uniós cselekvési terv** alátámasztaná a nemzedékek közötti méltányosságra vonatkozó uniós stratégiát: az emberi jogok, az interszekcionalitás, a nemzedékeken belüli és a nemzedékek közötti egyenlőség és szolidaritás alapján **általánosan érvényesítené az életkori egyenlőséget valamennyi szakpolitikai területen**, oktatás és nyilvános kampányok révén megkérdőjelezné a negatív sztereotípiákat, és lehetővé tenné az idősek számára, hogy aktív jogosultjai legyenek a vonatkozó jogoknak. Emellett előmozdítaná a nemzedékek közötti programokat, megerősítené a jogi védelmet, és támogatná a kutatást a hatékony szakpolitikák megalapozása érdekében.

Az idősök európai platformja szakértelmének és az uniós kutatás innovatív megközelítéseinek – például a FutuRes projektnek (<https://futu-res.eu/>) – a felhasználásával az EU az idősödést olyan lehetőséggé alakíthatja át, amely olyan reziliens és befogadó társadalmat teremt, ahol életkortól függetlenül mindenki boldogulhat.”

5. RÉSZLETES ELEMZÉS

A következő fejezet mind a négy dimenzió részletes vizsgálatát tartalmazza. A dimenziókon belül az egyes polgári témakörök külön elemzés tárgyát képezik, egyesítve a hozzászólások különböző aspektusait. A témák szemléltetése és a részletesebb meglátások nyújtása érdekében a jelentés releváns hozzászólásokat is tartalmaz.

1. DIMENZIÓ: TÁRSADALMI KOHÉZIÓ ÉS BEFOGADÁS

Ez a dimenzió a nemzedékek közötti kapcsolatok javítására összpontosít a nemzedékek közötti párbeszéd és szolidaritás előmozdítása, valamint az életkor alapján történő hátrányos megkülönböztetés és a megkülönböztetés egyéb formái elleni küzdelem révén, az egyenlőség és a társadalmi kohézió érdekében.

1.1. polgári témakör: A nemzedékek közötti szolidaritás előmozdítása és a nemzedékek közötti párbeszéd lehetőségeinek megteremtése

A témakör ELEMZÉSE

A hozzászólások a generációs szakadékok áthidalását és a polarizáció csökkentését szorgalmazzák, miközben előmozdítják a nemzedékek közötti érdemi együttműködést és közös alkotást. A résztvevők hangsúlyozzák az olyan környezetek és terek létrehozását, mint a kulturális központok, a közös lakhatás és a nemzedékek közötti projektek, amelyek megkönnyítik a korosztályok közötti párbeszédet és interakciót. Az ilyen kezdeményezések – beleértve a mentorálási projekteket és a közös közösségi tevékenységeket is – empátiát és kölcsönös megértést alakíthatnak ki, előmozdíthatják a nemzedékek közötti szolidaritást, és támogathatják a tartós együttműködési és támogatási hálózatok kialakítását.

Szemléltető HOZZÁSZÓLÁSOK

Friederike, 4 támogató szavazat

„Egy olyan társadalomban, ahol helyén van a nemzedékek közötti méltányosság, a különböző nemzedékeknek együtt kell működniük – nemcsak a mai kihívások kezelése, hanem a fenntartható jövő kialakítása érdekében is. Ennek eléréséhez érdemi lehetőségekre van szükségünk a nemzedékek közötti párbeszédhez, ahol az emberek életkortól függetlenül találkozhatnak, eszmecserét folytathatnak és jobban megérthetik egymás aggályait.”

Öndercan, 0 támogató szavazat

„A közösségi kezdeményezések, például a helyi részvétellel működő műhelytalálkozók, a nemzedékek közötti kulturális központok és az együttműködésen alapuló várostervezés platformot biztosítanak az érdemi eszmecseréhez. Ezek a terek lehetővé teszik a polgárok számára, hogy megosszák tapasztalataikat és olyan szakpolitikákat alakítsanak ki, amelyek tükrözik a nemzedékek különböző igényeit. A méltányosság azonban nem érhető el pusztán a nemzedékek összefogásával, hanem kezelnie kell a regionális és a strukturális egyenlőtlenségeket is.”

1.2. polgári témakör: A megkülönböztetés elleni küzdelem és az egyenlőség előmozdítása

A témakör ELEMZÉSE

A polgárok gyakran kérnek intézkedéseket a megkülönböztetés elleni küzdelem és az egyenlőség előmozdítása érdekében. A résztvevők hangsúlyozzák, hogy küzdeni kell a megkülönböztetés minden formája ellen, különös tekintettel az életkor alapján történő hátrányos megkülönböztetés ellen, annak érdekében, hogy mindenki egyenlő jogokat és lehetőségeket élvezhessen. Hangsúlyozzák továbbá a pozitív narratívák előmozdításának és a sztereotípiák elleni küzdelemnek a fontosságát, aktívan megkérdőjelezve mind a fiatalabb, mind az idősebb embereknek a médiában és a nyilvános diskurzusban való negatív ábrázolását. Ezek az erőfeszítések elengedhetetlenek a társadalmi kohézió, a kölcsönös tisztelet és a nemzedékek közötti méltányosság előmozdításához.

Szemléltető HOZZÁSZÓLÁSOK

Nena, 10 támogató szavazat

„A nemzedékek közötti méltányosság eléréséhez elengedhetetlen az egyenlőség előmozdítása minden életkorban. Az életkor alapján történő hátrányos megkülönböztetés az egyetlen olyan megkülönböztetés, amely az uniós szerződések hatálya alá tartozik, de azt mégis figyelmen kívül hagyták az EU szakpolitikai környezetében. A nemzedékek közötti méltányosságra vonatkozó stratégiának tartalmaznia kell egy, az életkor alapján történő hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelemre irányuló uniós cselekvési tervet, amely ütemtervet hozna létre az egész életen át tartó egyenlőtlenségek felszámolására, valamint a fiatalok és az idősek egyenlőségének előmozdítására.”

Sarah, 5 támogató szavazat

„Az egyenlőségen alapuló Uniónak támogatnia kell polgárait egész életükben és minden életkorban. Az életkor alapján történő hátrányos megkülönböztetés azonban jelentős akadályokat teremt, amelyek megakadályozzák, hogy az idősek teljes mértékben részt vegyenek a munka világában és a társadalomban, súlyosbítva a gazdasági nehézségeket és

szegénységhez vezetve. A hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelemmel és a nemzedékek közötti szolidaritás támogatásával előmozdíthatjuk az inkluzív és méltányos társadalmat, a fenntarthatóbb növekedést és a versenyképes és összetartó gazdaságot.”

---

2. DIMENZIÓ: DEMOKRÁCIA ÉS KORMÁNYZÁS

Ez a dimenzió arra összpontosít, hogy javítsa valamennyi nemzedék részvételét és képviseletét demokratikus rendszereinkben, valamint hogy a rövid távú gondolkodást valamennyi szakpolitikai területen hosszú távú, nemzedékek közötti döntéshozatallal váltsa fel.

2.1. polgári témakör: Az inkluzív részvétel kiterjesztése a nemzedékek közötti képviseletre

A témakör ELEMZÉSE

A nemzedékek közötti méltányosság előmozdítása érdekében a Polgári Részvételi Platform résztvevői hangsúlyozzák a demokratikus részvétel és képviselet bővítésének fontosságát annak érdekében, hogy valamennyi korosztály részt vehessen a szakpolitikai vitákban. Az ennek elérésére irányuló javaslatok közé tartozik az ifjúsági tanácsok, az időskori tanácsadó testületek és a nemzedékek közötti fórumok létrehozása, valamint a részvételt gátló akadályok felszámolása a választójogi korhatár csökkentése, a marginalizált közösségek elérésének előmozdítása, valamint hozzáférhető és inkluzív részvételi terek biztosítása révén. A résztvevők azt is hangsúlyozzák, hogy meg kell erősíteni ezeket a részvételi platformokat annak érdekében, hogy a hozzászólások valódi hatást gyakorolhassanak a döntéshozatalra, biztosítva, hogy minden véleményt valóban meghallgassanak és fontolóra vegyenek.

Szemléltető HOZZÁSZÓLÁSOK

William, 7 támogató szavazat

„A nemzedékek közötti folyamatos párbeszédet célzott demokratikus tereken keresztül kell előmozdítani. A helyi, nemzeti és európai szintű polgári közgyűlések létrehozása (a francia »Polgárok Éghajlatváltozási Egyezménye« alapján) életkortól és háttértől függetlenül lehetővé tenné az emberek számára, hogy közösen megvitassák az olyan sürgető társadalmi kérdéseket, mint az ökológiai átállás, a lakhatás és a digitális befogadás. Ezeknek a közgyűléseknek valós befolyással kell rendelkezniük az állami döntéshozatalban, és a kölcsönös megértés és a közös felelősség révén hozzá kell járulniuk a közösségi szellem erősítéséhez.”

Panayiota, 0 támogató szavazat

„Az Európai Bizottság nemzedékek közötti méltányosságra és demokratikus fenntarthatóságra vonatkozó kezdeményezésének megerősítése érdekében javaslom egy nemzedékek közötti európai polgári fórum létrehozását, amely állandó részvételi és tanácsadó mechanizmusként működne az uniós kormányzáson belül. Célja annak biztosítása lenne, hogy

valamennyi nemzedék – köztük a még meg nem születettek is – hosszú távú érdekeit szisztematikusan beépítsék a politikai döntéshozatalba. A fórum összehozná a fiatalokat, az idősebb felnőtteket, a civil társadalmi szervezeteket és a szakértőket, hogy strukturált hozzájárulást nyújtsanak az uniós stratégiákat és jogalkotási javaslatokat illetően. Hozzájárulna egy nemzedékek közötti méltányossági mutató kidolgozásához és nyomom követéséhez, segítve az EU-t a politikáinak hosszú távú társadalmi, gazdasági és környezeti hatásainak értékelésében. A fórum tudásközpontként és a helyes gyakorlatok központjaként is működne, támogatva a helyi és regionális hatóságokat a nemzedékek közötti megközelítések alkalmazásában és az innovatív modellek tagállamok közötti megosztásában. Ez a mechanizmus megerősítené a rövid távú politikai ciklusok és a hosszú távú társadalmi igények közötti szakpolitikai koherenciát, inkluzív képviselet révén fokozná a demokratikus legitimitást, és előmozdítaná a nemzedékek közötti szolidaritást. Egy ilyen fórum létrehozása a nemzedékek közötti méltányosságot alapvető európai értéként rögzítené, és segítene biztosítani, hogy a mai döntések ne veszélyeztessék a jövő nemzedékeinek lehetőségeit.”

2.2. polgári témakör: A hosszú távú és nemzedékek közötti gondolkodás középpontba helyezése a politikai döntéshozatali folyamatokban

A témakör ELEMZÉSE

A rövid távú gondolkodás intézményi szintű leküzdése érdekében a Polgári Részvételi Platform résztvevői hangsúlyozzák a hosszú távú és jövőorientált perspektívák beépítésének fontosságát valamennyi szakpolitikai területbe. Ez magában foglalja a döntések nemzedékek közötti hatásának értékelését, valamint a fenntarthatóság, a méltányosság és a felelősség beágyazását a kormányzási folyamatokba. A résztvevők azt is javasolják, hogy intézményesítsék az előrejelzést és a jövő nemzedékek való elszámoltathatóságát, például a nemzedékek közötti méltányosságért felelős biztos szerepének megerősítésével, valamint egy olyan költségvetés létrehozásával, amely kifejezetten figyelembe veszi a jövő nemzedékeinek érdekeit annak biztosítása érdekében, hogy a fiatalabb és a jövő nemzedékeinek igényeit valamennyi szakpolitikai területen következetesen megvédjék.

Szemléltető HOZZÁSZÓLÁSOK

Christiny, 9 támogató szavazat

„Ez megköveteli, hogy a szakpolitikai döntéshozatali folyamatok életkortól függetlenül figyelembe vegyék a szakpolitikáknak a jelen és a jövő nemzedékeire gyakorolt hosszú távú és átfogó hatásait. Ennek érdekében az EU-nak olyan eszközöket és módszereket kell alkalmaznia, mint a stratégiai előrettekintés és az integrált modellek, hogy messzebbre nézzen előre a jövőbe.”

Кирило, 0 támogató szavazat

„Az Európai Uniónak a politikai döntéshozatal középpontjába kell helyeznie a nemzedékek közötti igazságosságot. A politikai döntések túl gyakran rövid távú érdekeket szolgálnak, figyelmen kívül hagyva azokat a hosszú távú következményeket, amelyekkel a mai fiataloknak és a jövő nemzedékeinek szembe kell nézniük. Az éghajlatváltozástól és az államadósságtól kezdve a digitális szabályozáson át a demográfiai változásokig egyre nagyobb terhet rónak a fiatalabb európaiakra. Olyan szakpolitikákra van szükségünk, amelyek prioritásként kezelik a fenntarthatóságot, a méltányosságot és a befogadást. Valamennyi jelentős uniós jogszabály esetében be kell vezetni jövőbeli hatásvizsgálatokat, ezzel biztosítva, hogy figyelembe vegyék a még meg nem születettek jogait. Az éghajlat-politikát a fiatalok nagyobb bevonásával fel kell gyorsítani, míg a közkiadásoknak a hosszú távú felelősséget és nem a rövid távú hasznot kell előtérbe helyezniük.”

3. DIMENZIÓ: KÖRNYEZETI ÉS TÁRSADALMI-GAZDASÁGI FENNTARTHATÓSÁG

Ez a dimenzió az éghajlatváltozást a nemzedékek közötti méltányos jövő megvalósításának központi kihívásaként nevezi meg, és megvizsgálja az előretekintő gazdasági magatartás előmozdításának módjait. A hozzászólások az ifjúsági foglalkoztatás fenntarthatóságával is foglalkoznak, és hangsúlyozzák annak fontosságát, hogy mindenki számára tisztességes életkörülményeket biztosítsanak.

3.1. polgári témakör: Az éghajlatváltozás elleni küzdelem mint nemzedékek közötti felelősség

A témakör ELEMZÉSE

A résztvevők egyetértenek abban, hogy az éghajlatváltozás jelentős fenyegetést jelent a nemzedékek közötti méltányosságra nézve, mivel hatásai valószínűleg aránytalanul sújtják a fiatalabb és a jövőbeli generációkat. A hozzászólások hangsúlyozzák, hogy az éghajlatváltozás elleni sürgős és hatékony fellépés alapvető, nemzedékek közötti felelősség, beleértve az olyan intézkedéseket is, mint a gazdaság szén-dioxid-mentesítése és az éghajlatbarát-közlekedésbe való beruházás. A résztvevők azt is kiemelik, hogy ágazatközi, inkluzív és részvételen alapuló megközelítésre van szükség, amely valamennyi korcsoportot bevonja, minden szinten biztosítva a fenntartható átállást és előmozdítva a közös felelősségérzetet.

Szemléltető HOZZÁSZÓLÁSOK

Revo Prosperidad Sostenible, 4 támogató szavazat

„A nemzedékek közötti igazságosságért felelős biztosnak biztosítania kell, hogy a jövő nemzedékei a lehető legkevésbé káros éghajlatot élvezzék, és e célból biztosítani kell, hogy a különböző ágazatokért felelős biztosok azon politikái, amelyek fellépés vagy mulasztás révén hatással lehetnek a szén-dioxid-mentesítésre, ne akadályozzák vagy késleltessék az uniós gazdaság szén-dioxid-mentesítési pályáját. E biztos nyomon fogja követni az Európai Bizottság intézkedéseit, és javaslatokat azok javítására, vagy figyelmeztet arra, ha ezek az intézkedések ellentétesek a szén-dioxid-mentesítés, illetve a fenntarthatóság általános célkitűzéseivel.”

Valeriia, 2 támogató szavazat

„Az éghajlat-politika az egyik olyan terület, ahol sürgősen foglalkozni kell a nemzedékek közötti igazságossággal, ugyanis az éghajlatváltozás a legsürgetőbb példája annak, hogy a rövid távú döntések milyen pusztító hosszú távú következményekkel járhatnak. Ennek ellenére a fiatalokat – akik a leghosszabb ideig élnek ezekkel a következményekkel – gyakran kizárják a megoldásokat célzó politikák kialakításából. Egyértelmű változásra van szükség az uniós éghajlat-politikai stratégiában: a hosszú távú hatást előnyben kell részesíteni az azonnali politikai vagy gazdasági kényelemmel szemben.”

3.2. polgári témakör: A jövőorientált beruházások előmozdítása

A témakör ELEMZÉSE

Az éghajlatváltozás kezelése mellett a résztvevők a jövőorientált beruházások előmozdítását is szorgalmazzák mint a nemzedékek közötti méltányosság előmozdításának eszköze. Olyan alternatív gazdasági modellek feltárását szorgalmazzák, amelyek ahelyett, hogy kizárólag a GDP-re összpontosítanak, ösztönzik a hosszú távú gondolkodást, egyensúlyt teremtve az ökológiai fenntarthatóság, a társadalmi méltányosság és a gazdasági reziliencia között. A résztvevők hangsúlyozzák annak fontosságát, hogy minden nemzedéket be kell vonni e gazdasági átállások kialakításába, előmozdítva a közös felelősségvállalást és biztosítva a fenntartható társadalmi kohéziót.

Szemléltető HOZZÁSZÓLÁSOK

Katy, 4 támogató szavazat

„A nemzedékek közötti valódi igazságosság biztosítása érdekében túl kell lépnünk a végtelen növekedésen alapuló gazdasági modelleken. Az Európára vonatkozó növekedés utáni megközelítés elismeri, hogy a jólét nem alapulhat az erőforrások túlzott felhasználásán, az ökológiai pusztításon, az egyenlőtlenségek elmélyülésén és a nem fizetett ápolási-gondozási munka alulértékelésén, amelyek mindegyike aláássa a jövő nemzedékeinek jóllétét. A nemzedékek közötti valódi igazságosság azt jelenti, hogy bolygónk tűrőképességének határain belül kell élni, és az erőforrásokat időben méltányosan kell elosztani. Ehhez a GDP-növekedés elsődleges céljától el kell mozdulni a jóllét és a gondoskodás mint központi

szakpolitikai cél felé. A közberuházásoknak a társadalmi és ökológiai rezilienciát – az ápolási-gondozási munkát, az oktatást, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást – kell előtérbe helyezniük, nem pedig az öncélú növekedést.”

Silvia, 1 támogató szavazat

„A jóléti gazdaság transzformatív modellt kínál annak biztosítására, hogy a jövő nemzedékeit ne terheljék a ma meghozott döntések következményei. A nem fenntartható gazdasági növekedésnek gyakran nagy a hosszú távú társadalmi, egészségügyi és környezeti ára, ami veszélyezteti a jelenlegi és jövőbeli generációk jólétét és a bolygónk fenntarthatóságát. A jóléti gazdaság túlmutat a GDP-n mint a haladás egyetlen mérőszámán, és olyan mutatókat integrál, mint a mentális és fizikai egészség, a környezeti fenntarthatóság és a társadalmi méltányosság. A jóléti gazdaság beágyazása az uniós döntéshozatalba hozzá fog járulni a jelenlegi kihívások jobb kezeléséhez, miközben védi a jövő nemzedékeinek szükségleteit és jogait.”

3.3. polgári témakör: Az ifjúsági foglalkoztatás feltételeinek javítása

A témakör ELEMZÉSE

A Polgári Részvételi Platform résztvevői úgy vélik, hogy az egyenlő gazdasági lehetőségek elengedhetetlenek a nemzedékek közötti méltányossághoz. Ennek megfelelően támogatják az ifjúsági foglalkoztatás feltételeinek javítását, az oktatásból és képzésből a munkaerőpiacra való átmenet megkönnyítését, valamint az oktatás, a képzés és az ipar közötti kapcsolatok megerősítését. Továbbá tisztességes és inkluzív munkaerő-felvételi gyakorlatokat és a foglalkoztatás akadályainak felszámolását szorgalmazzák, biztosítva, hogy minden fiatal méltányosan hozzáférjen a lehetőségekhez.

Szemléltető HOZZÁSZÓLÁSOK

Daniela, 5 támogató szavazat

„Az oktatásban való részvétel kiterjesztésének együtt kell járnia a diákokat tapasztalt szakemberekkel összekötő mentori programokkal és az idősebb felnőttek egész életen át tartó tanulási lehetőségeivel. A beruházásoknak biztosítaniuk kell a hátrányos helyzetű fiatalok korai és tartós támogatását, ugyanakkor értékelniük kell az idősek hozzájárulását egy méltányosabb és befogadóbb társadalom kialakításához. Az együttműködés és a közös lehetőségek előmozdítása révén az EU képes arra, hogy elősegítse a valódi társadalmi mobilitást, és minden nemzedék számára biztosítsa a jólétet.”

Mirela, 2 támogató szavazat

„A jelen és a jövő nemzedékek számára biztosítani kell, hogy a fiatalok méltányos hozzáférést kapjanak a szakmai világhoz a tanulmányaik, képzésük stb. befejezése után: – Miért nehéz a fiatal, jól képzett felnőtteknek megvetni a lábukat a szakmai életben? Miért van az, hogy hosszú ideig el van zárva az anyagi önfoglalkoztatáshoz vezető út a megfelelő képzettség,

valamint az x darab fizetett vagy fizetetlen szakmai gyakorlat, az önkéntesség és a mesterfokozatok ellenére? – Miért van, hogy sok egyetemnek nincs kapcsolata az iparral? – Miért versenyeznek a gyakornokok a diplomásokkal a munkahelyekért, és melyik képzési szint az, amelyik »valóban megfelelő«?

3.4. polgári témakör: Tisztességes életkörülmények biztosítása mindenki számára

A témakör ELEMZÉSE

A Polgári Részvételi Platform résztvevői úgy vélik, hogy a nemzedékek közötti méltányosság szempontjából elengedhetetlen minden nemzedék számára biztos és megfelelő életszínvonalat biztosítani. Ennek megfelelően hangsúlyozzák a megfizethető, minőségi lakhatáshoz való hozzáférés biztosításának, az alapvető szolgáltatások javításának és a társadalmi egyenlőtlenségek kezelésének fontosságát.

Szemléltető HOZZÁSZÓLÁSOK

Duarte, 0 támogató szavazat

„A nemzedékek közötti méltányosság egyre nagyobb veszélynek van kitéve Európában. A fiatalok növekvő megélhetési költségekkel, megfizethetetlen lakhatással és növekvő pénzügyi bizonytalansággal szembesülnek. A diákok azonban külön csoportot alkotnak ebben a környezetben, és sajátos sebezhetőségekkel rendelkeznek az oktatáshoz való hozzáférést és az oktatás befejezését illetően. Az energiaszegénység, a rossz minőségű lakhatás és az elégtelen diáktámogatási rendszerek nemcsak a diákok életkörülményeit ássák alá, hanem a tanuláshoz és a társadalomban való teljes mértékű részvételhez való jogukat is. (...) A méltányos európai megközelítéshez jelentős közberuházásokra van szükség a hozzáférhető felsőoktatás, a megfizethető és fenntartható diákszállások, a megfelelő ösztöndíjak és a diákokat a szegénységtől védő támogatási szolgáltatások terén. A lakhatással, az éghajlatvédelmi átállással és a szociális védelemmel kapcsolatos szakpolitikáknak tükrözniük kell mind a fiatalok, mind a diákok által tapasztalt valóságot. A nemzedékek közötti méltányosságnak biztosítania kell, hogy a mai fiatalokra – így különösen a mai diákokra – ne háruljanak aránytalan terhek.”

Diana, 0 támogató szavazat

„Szóba került a méltányosság, a közös gondolkodás, az integráció stb. A fiatalok már most is sok közös vonást mutatnak az idősekkel. Az egyik ilyen a szegénység. Gyakori példák az olyan nyugdíjasok, akik egy életen át dolgoztak, és most alig jönnek ki a nyugdíjukból, valamint az olyan fiatalok, akik teljes munkaidőben dolgoznak (remélhetőleg azon a területen, amelyet tanultak), de nem kapnak elegendő bért ahhoz, hogy függetlenné váljanak vagy félre tudjanak tenni. Magányosságuk és közösségi hálózataik is közösek: A fiataloknak több millió barátjuk van az interneten és napi 24 órában online kapcsolatban vannak egymással, de mégis magányosnak és kirekesztettnek érzik magukat, mivel azokkal hasonlítják össze magukat, akik az interneten tökéletesnek mutatják be magukat. Ezzel szemben az idősek elszakadtak egy olyan világtól, amely különválasztotta őket. Digitális analfabéták, és minden, amit a mindennapi életben használtak, megváltozott anélkül, hogy őket figyelembe vették

volna. Egyesek még arra sem képesek, hogy kivegyék a nyugdíjukat a bankból, ha azt egy bankautomata használatával kell megtenniük. A feladatok gyorsasága és sokfélesége, valamint a hálózatokon eltöltött idő miatt egyeseknek nincs elegendő idejük, másoknak pedig nincs olyan személy az életükben, aki beszélne velük, vagy egyszerűen megkérdezné, hogy rendben vannak-e. Végül pedig ott van a bizonytalanság és a remény hiánya. Egyesek nem látnak hosszú távú jövőt, ami megnehezíti számukra a lakhatással, a gyermekvállalással stb. kapcsolatos teendőket. Mások pedig tudják, hogy az életük utolsó szakaszában vannak, és – bármit is képzeltek el korábban vagy akarnának most – valószínűleg egyedül és/vagy gondozás nélkül fognak meghalni egy olyan társadalomban, amely nem szán rájuk időt és erőforrásokat.”

---

4. DIMENZIÓ: ÁPOLÁSI-GONDOZÁSI ÉS OKTATÁSI RENDSZEREK

Ez a dimenzió a közszolgáltatások – például az ápolás-gondozás és az oktatás – biztosításának fontosságára összpontosít a nemzedékek közötti méltányosság biztosítása érdekében. A hozzájárulások hangsúlyozzák az integrált ellátási és támogatási rendszerek, valamint a magas színvonalú oktatáshoz való egyenlő hozzáférés szükségességét.

4.1. polgári témakör: Az ápolási-gondozási rendszerek megerősítése minden életkorra vonatkozóan

A témakör ELEMZÉSE

A résztvevők jelentős beruházásokat szorgalmazznak a minden korcsoport számára hozzáférhető ápolási-gondozási infrastruktúra terén, amely magában foglalja az egészségügyi ellátást, a szociális támogatást és a közösségi alapú megoldásokat. Hangsúlyozzák, hogy az ápolás-gondozást közös társadalmi felelősségként kell elismerni, amelyet közszolgáltatásokkal, hivatásos gondozókkal és a családjóléti szolgáltatások elismerésével kell támogatni. A hozzájárulások azt is kiemelik, hogy fontos a kölcsönös támogatás előmozdítása olyan kezdeményezések révén, mint a közös lakhatási megoldások. Végezetül a jelenlegi kihívások kezelése érdekében a résztvevők támogatják az európai gondozási garanciát, valamint az egészségügyi és szociális biztonsági rendszerek határokon átnyúló koordinációjának javítását.

Szemléltető HOZZÁSZÓLÁSOK

Marta, 2 támogató szavazat

„A lakosság egyre inkább öregszik, és nem vagyunk felkészülve rá. (...) Manapság ápolási intézménybe költöznek az olyan idősök, akiknek az egészségi állapota romlik, akik kivonulnak a társadalmi életből és otthon maradnak, vagy akiknek tovább romlik az egészségi állapota. (...) Meggyőződésem, hogy a közös lakhatás nagyszerű megoldást jelent erre a problémára. Ez egyfajta együttműködésen alapuló lakhatás, ahol az idősök közösségi környezetben élnek együtt. Mik az előnyei? Megfizethető költségek (az egyes lakosokra lebontva), az idősök igényeit szem előtt tartó, akadálymentes tér, a rendelkezésre álló támogatási szolgáltatások (egészségügyi ellátás, ételkészítés, szállítás), függetlenség, a magány elleni küzdelem és végül, de nem utolsósorban a kölcsönös támogatás és a társadalmi interakció. (...) A közös lakhatást sürgősen fejleszteni kell az EU, a tagállamok vagy a helyi önkormányzatok pénzügyi támogatásával.”

Christos, 1 támogató szavazat

„Hiányzik az az infrastruktúra, amely a sebezhetőséget társadalmi felelősséggént, nem pedig egyéni szerencsétlenségként ismeri el. Integrált rendszereket kell kiépítenünk, ahol a támogatott lakhatás, a mentális egészségügyi szolgáltatások, a rugalmas ápolás-gondozás és a közösségi kapcsolat nem széttagolt kínálat, hanem összehangolt jogokat alkotnak. Ennek hiányában a nemzedékek közötti méltányosság csak üres retorika. A munkaerő-tervezéstől a szolgáltatások tervezéséig, az egész életutat figyelembe kell vennünk. Ez azt jelenti, hogy fenntartható szerepekkel és képzéssel támogatni kell azokat a személyeket, akik ápolási-gondozási szolgáltatásokat nyújtanak, és biztosítani kell, hogy a rendszerek megfeleljenek az idővel változó igényeknek.”

4.2. polgári témakör: A minőségi oktatáshoz való méltányos hozzáférés kiterjesztése

A témakör ELEMZÉSE

A résztvevők a minőségi oktatáshoz való méltányos hozzáférés kiterjesztését szorgalmazzák, felismerve, hogy az az esélyegyenlőség, a nemzedékek közötti méltányosság és a társadalmi kohézió alapja. Hangsúlyozzák az akadályok felszámolásának és az oktatásba történő állami beruházások növelésének fontosságát az élet minden szakaszában, beleértve az iskolán kívüli informális oktatást is, mindenki számára méltányos tanulási környezetet biztosítva. A résztvevők támogatják az oktatás korszerűsítését a jövőbeli igények kielégítése érdekében, például a mesterséges intelligencia beépítését, valamint az egész életen át tartó és a nemzedékek közötti tanulás előmozdítását, lehetővé téve az egyének számára, hogy életkortól függetlenül kibontakoztassák a bennük rejlő lehetőségeket, és egész életük során érdemi hozzájárulást nyújthassanak.

Szemléltető HOZZÁSZÓLÁSOK

Florinda, 2 támogató szavazat

„Az állami iskolák azok a helyek, ahol a jövő nemzedékei képzésben részesülhetnek, készségeket szerezhetnek és értékeket tanulhatnak – de alaposan át kell gondolni a tanítási módszereket. Ma minden eddiginél fontosabb, hogy megújítsuk a pedagógiai megközelítést annak érdekében, hogy az megfeleljen a gyorsan változó világ igényeinek, a fenntarthatóságra, a befogadásra és a méltányosságra összpontosítva. Emellett a fiatalokat is meg kell hallgatni az oktatási folyamat során. Véleményük, tapasztalataik és meglátásaik kulcsfontosságúak egy olyan iskolarendszer kiépítésében, amely nemcsak tudást közvetít, hanem valóban felkészít a jövőbeli életre és annak kihívásaira. Az állami oktatás nem lehet csupán garantált jog, hanem valódi lehetőségeket kell biztosítani minden egyén számára, ahol minden fiatal kibontakoztathatja a benne rejlő lehetőségeket és aktívan hozzájárulhat a társadalomhoz. Ennek érdekében az intézmények, a tanárok és a civil társadalom közös erőfeszítése elengedhetetlen az oktatás újragondolásához, hogy az valóban a változás és a növekedés motorja legyen mindenki számára.”

Esther, 2 támogató szavazat

„A mai fiatalok megfelelő képzése egy jobb, méltányosabb és reziliensebb jövőbe való befektetés az elkövetkező 25 évbe és azon túl. Az oktatás biztosítja a fiatalok számára az életben való boldoguláshoz szükséges készségeket és ismereteket. Ezért jövőjük alapja az oktatás; megteremti az alapokat egy jól felkészült és kompetens generáció számára, amely képes megfelelni a jövő kihívásainak. Ha Európában minden fiatalnak egyenlő esélyei vannak a minőségi oktatásra, az hozzájárul a nemzedékek közötti igazságosság előmozdításához is. Ez azt jelenti, hogy minden nemzedék méltányos bánásmódban részesül, és mindenki – függetlenül attól, hogy milyen társadalmi vagy gazdasági környezetből származik – megkapja a fejlődéshez szükséges támogatást. A méltányos oktatás révén olyan innovatív, igazságosabb és fenntartható társadalmat hozhatunk létre, amelyben minden nemzedéket tiszteletben tartanak és támogatnak, ahol csökkentik a társadalmi egyenlőtlenségeket és előmozdítják az esélyegyenlőséget.”

---

6. KÖVETKEZTETÉS

A Polgári Részvételi Platformon a *nemzedékek közötti méltányosságról* folytatott vita jelentős lépést jelentett a nemzedékek közötti méltányosságra vonatkozó uniós stratégia kialakításában. Amint ez a jelentés is rámutat, a 2025 februárja és 2025 novembere között lefolytatott online részvételi folyamat **gazdag és változatos betekintést nyújtott a polgárok nézőpontjába** a nemzedékek közötti méltányos és fenntartható jövő előmozdításával kapcsolatban.

A Polgári Részvételi Platformon a résztvevők a nemzedékek közötti méltányossághoz kapcsolódó témák széles körével foglalkoztak. A **TÁRSADALMI KOHÉZIÓ ÉS BERUHÁZÁS** dimenzióján belül a nemzedékek közötti nagyobb szolidaritásra szólítottak fel, hangsúlyozva a kölcsönös megértést, az életkor alapján történő hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelmet, valamint a nemzedékek közötti párbeszédre és együttműködésre történő lehetőségek létrehozását. A **DEMOKRÁCIA ÉS KORMÁNYZÁS** dimenzióban a résztvevők kiemelték, hogy meg kell erősíteni az inkluzív részvételt, és a hosszú távú gondolkodást be kell építeni a szakpolitikai döntéshozatalba, olyan intézkedéseket javasolva, amelyek biztosítják, hogy a jelenlegi döntések figyelembe vegyék a jövő nemzedékeinek érdekeit. A **KÖRNYEZETI ÉS TÁRSADALMI-GAZDASÁGI FENNTARTHATÓSÁG** dimenzió rávilágított arra, hogy a polgárok határozottan igénylik a fiatalabb és a jövő nemzedékeinek védelmét célzó sürgős éghajlat-politikai fellépést, valamint a jóllétet a rövid távú növekedéssel szemben előtérbe helyező hosszú távú gazdasági modellek felé való elmozdulást. Gyakran emelték ki a fiatalok méltányos foglalkoztatási

lehetőségeit is. Végezetül az **ÁPOLÁSI-GONDOZÁSI ÉS OKTATÁSI RENDSZEREK** dimenziója hangsúlyozta a magas színvonalú közszolgáltatásokhoz egész életen át történő egyetememes hozzáférés fontosságát. A résztvevők szorgalmazták az ápolási-gondozási rendszerek megerősítését, a családok és közösségek támogató hálózatokként való nagyobb mértékű elismerését, valamint az egész életen át tartó tanulást előmozdító és a társadalom változó igényeihez igazodó oktatási reformokat.

Összességében ez a konzultáció rávilágít arra, hogy sürgős igény van egy **méltányosabb, fenntarthatóbb és összetartóbb Európára**, amely **minden nemzedéket támogat** a nemzedékek közötti méltányosság fő kihívásainak kezelésében: a **rövid távú gondolkodás**, a **kirekesztés és egyenlőtlenség**, valamint a **nemzedékek közötti szolidaritás hiánya**. A résztvevők következetesen összekapcsolták az egyes szakpolitikai területeket a szélesebb körű társadalmi célokkal, hangsúlyozva, hogy a társadalmi kohéziót, a környezeti és társadalmi-gazdasági fenntarthatóságot, az inkluzív és hosszú távú kormányzást, valamint a magas színvonalú közszolgáltatások nyújtását együtt kell megvalósítani annak érdekében, hogy a jelen és a jövő generációi számára biztosítva legyen a méltányos és fenntartható jövő.